

PROFITUL

Veniturile realizate în activitatea economică sunt distribuite posesorilor de factori de producție care au participat la obținerea rezultatelor. În înțelesul comun al termenului, **profitul** constă în diferența dintre aceste venituri și costurile de producție.

Profitul, în sens larg, poate fi identificat cu orice **câștig, beneficiu, surplus bănesc, avantaj bănesc.**

În sens restrâns, profitul este un venit net obținut de întreprinzător (antreprenor), ca posesor al factorului de producție capital, utilizat într-o activitate economică.

Istoria economiei numără o serie de definiții celebre date profitului:

- J. Schumpeter - „profitul recompensează acțiunea, dinamica și inovația antreprenorului”.
- F.H. Knight - „profitul este recompensa pentru riscul asumat de antreprenor”.
- K. Marx - „profitul își are sursa în plusvaloarea sau în valoarea nou creată”.
- H. F. Marshall - „profitul este o recompensă ce se cuvine întreprinzătorului pentru riscul și funcțiile sociale pe care și le asumă în activitatea economică”.

Funcțiile profitului se pot desprinde din rolul său în întreaga activitate economică. Acest rol este vizibil la nivel de firmă, la nivel individual și la nivel macroeconomic.

La nivel de firmă, profitul are funcția de:

- a reflecta raționalitatea activităților economice (încasările sunt mai mari decât costurile);
- a motiva în dezvoltarea, menținerea sau restrângerea unei activități;
- a se constitui în sursă de autofinanțare.

La nivel individual, profitul are funcția de:

- a stimula inițiativa și creșterea eficienței;
- a stimula acceptarea riscului în activitatea economică.

La nivel macroeconomic, profitul are funcția de:

- a stimula concurența;
- a influența dezvoltarea economică și progresul social;
- a orienta alocarea resurselor;
- a cultiva spiritul de economisire.

Aceste funcții ale profitului sintetizează recunoașterea utilității sociale a activităților desfășurate de unitățile economice.

Profitul reprezintă o sumă globală, ale cărei componente pot fi diferențiate după mai multe **criterii**:

1. **după calea pe care a fost obținut:**

- a. profit legitim, contabil - obținut în condițiile respectării prevederilor legale privind calculul și impozitarea
- b. profit nelegitim, nelegal - obținut fără muncă, prin încălcarea legii

2. **după conținutul profitului:**

- a. profit brut (Prb) - obținut prin diferența dintre încasări (venit sau cifră de afaceri (CA)) și costurile totale (CT)

$$\mathbf{Prb = CA - CT}$$

- b. profitul net (Prn) - suma ce rămâne întreprinzătorului după plata impozitului pe profit (Ipr)

$$\mathbf{Prn = Prb - Ipr}$$

3. **după mărimea acestuia:**

- a. profit normal, ordinar sau obișnuit - reprezintă suma minimă pe care un întreprinzător trebuie să o obțină pentru a fi stimulat să-și continue activitatea
- b. supraprofitul (profit de monopol sau profit economic) - reprezintă un câștig suplimentar, peste cel normal, pe care îl obțin numai anumite firme ce dispun de unele avantaje față de concurenți (avantaje de cost, de preț, calitate, tehnologice, condiții naturale sau avantaje legislative, în cazul anumitor tipuri de monopol)

Obținerea de profit este obiectivul oricărei activități economice; pentru aceasta, prețul de vânzare al produselor trebuie să fie mai mare decât costul total mediu.

Mărimea profitului se exprimă cu ajutorul a doi indicatori principali:

- masa profitului (Pr) $Pr = CA - CT$

- rata profitului (p')

1. rata profitului în funcție de cifra de afaceri exprimă cantitatea de profit obținută la 100 u.m. venit $p' = (Pr / CA) \times 100$

2. se numește rata rentabilității; exprimă cantitatea de profit obținută la 100 u.m. cheltuite

$$p' = (Pr/CT) \times 100; \text{ (rata rentabilității)}$$

3. rata profitului în funcție de capitalul utilizat exprimă cantitatea de profit obținută la 100 u.m. de capital utilizat

$$p' = (Pr/Kt) \times 100$$

Mărimea profitului însușit depinde de modul în care acesta se distribuie între participanții la procesul de producție, deci la obținerea rezultatelor activităților economice.

Posezorului de capital tehnic îi revine
Posezorului de forță de muncă îi revine
Posezorului de capital bănesc îi revine
Posezorului de pământ îi revine

profit.
salariu.
dobândă.
rentă.

Întreprinzătorul care posedă toți factorii de producție își însușește întregul venit sub formă de profit.

Mărimea și evoluția profitului sunt influențate de factorii prezentați pe ecran. Dă click pe fiecare factor pentru a primi explicații suplimentare:

- **costul producției** este în raport invers cu profitul;
- **prețul de vânzare** este raport direct cu profitul;
- **volumul producției** este în raport direct cu profitul;
- **structura producției** – dacă în structura producției predomină produsele cu rentabilitate mare este un raport direct cu mărimea profitului, dacă predomină produse cu grad mic de rentabilitate, atunci raportul este invers cu mărimea profitului ;
- **viteza de rotație a capitalului** exprimă durata unui ciclu de producție și se află în relație directă ;
- **mărimea veniturilor ce revin celorlalți posesori (salariu, rentă, dobândă)** raport invers cu profitul.

Obiectivul întreprinzătorului este de a găsi nivelul optim al producției, astfel încât prin vânzarea acestora să obțină profitul maxim și rentabilitatea cea mai ridicată.

Pragul minim de rentabilitate reprezintă acel nivel al producției la care costurile totale sunt egale cu cifra de afaceri.

Maximizarea profitului are loc la acel nivel al producției la care cheltuielile suplimentare sunt egale cu veniturile suplimentare.

$$(C_{mg} = P)$$

Dincolo de acest punct, se înregistrează pierderi.